

Havier Flores

El neorealisme, vist de de la perspectiva actual, es podria situar més com un "període o una època" del cinema italià que no com un moviment cinematogràfic concret. En això hi té molta influència l'opinió de bona part dels crítics i historiadors de cinema dels anys 60 i 70, així com la posterior evolució dels directors que formaren la part més recordada d'aquella època de postguerra.

Curiosament, trobar una definició precisa del neorealisme, com s'entén en la història del cinema, es fa bastant difícil. Hi ha alguna dispersió a situar els antecedents del neorealisme, encara que podríem citar cert cinema realista americà dels anys trenta, alguns directors soviètics i francesos del mateix període i cert gust per redescobrir l'estil documentalista com alguns dels més precisos.

Les convulsions històriques i socials de postguerra italiana, així com el final del feixisme i l'entrada dels aliats

Cinecittà, conegut per tots com els grans estudis italians, es convertiren pràcticament de cop i resposta volta en un centre de refugiats a la caiguda del Feixisme. Aquesta figura quasi metafòrica ens podria donar una idea de com situar la preocupació d'alguns directors que abordaren el període neorealista des d'una òptica populista i fins i tot proletària davant els que van seguir un camí diferent recolzant amb certs esquemes més propers al melodrama.

Amb tot, és fàcil identificar en aquest període una preocupació més propera a l'"home comú", que sobreviu amb grans dosis d'optimisme envoltat d'un escenari desfet i incert dins d'un món que pretén recuperar la seva pròpia dinàmica històrica truncada per una guerra devastadora.

"El descobriment del paisatge" —utilitzat d'una forma aliena a la pura reproducció mecànica així com l'ús de l'escenografia allunyada de l'estil teatral no tenen perquè haver estat inventades pel neorealisme, però la freqüència i l'encert de la seva utilització van fer concebre la idea que d'ens trobàvem davant un "movi-

ment", "estil" o "període" amb identitat pròpia que es desfeia dels llaços que lastraven el cinema d'una forma academicista, retòrica i rutinària, absent d'una veritable preocupació humana.

Cert paternalisme en els plantejaments i una optimista i bondadosa mirada social com la que caracteritzava el cinema de De Sica per exemple, no ens ha de fer oblidar, "mirades" més severes i crítiques però que no obstant han envellit més ràpidament que el celebrat autor de *El limpiabotas*.

L'absència d'un veritable fonament estilístic, així com les més que notables diferències dels seus progenitors feren que deu anys després del seu inici no es pogués parlar ja amb propietat de període neorealista

A nosaltres ens hauria de valer recordar noms com: Blasetti, Zavattini, Germi, De Santis, Lattuada, Rossellini, De Sica entre molts d'altres com exponents d'un cinema que combinava el talent amb una autèntica preocupació humana i social. ■

a Roma són elements que no poden obviar-se a l'hora de situar un marc de referència d'aquest període.

Lloyd Nolan: Per què tornes a aquesta carnisseria?

Stewart Granger: Per doblers

Lloyd Nolan: Aquests doblers et duran remordiments

Stewart Granger: Remordiments ja en tenc. El que no tenc són doblers.

La última cacèria, 1965 de Richard Brooks